

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет/інститут Психології

Кафедра Соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАКТИКУМ З РОБОТИ У КЛІНІКО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЗАКЛАДАХ»

Освітня програма «Дитяча психологія та психологічна практика»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “30”серпня
2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	«Практикум з роботи у клініко-реабілітаційних закладах»
Освітня програма	«Дитяча психологія та психологічна практика»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	«Психологія»
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Освітній рівень	(бакалавр)
Статус дисципліни	(вибіркова)
Курс / семестр	III курс / VI семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/642

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу. Навчальна дисципліна «Практикум з роботи у клініко-реабілітаційних закладах» передбачає оволодіння студентами спеціальності 053 «Психологія», ОП «Дитяча психологія та психологічна практика» знаннями про особливості адаптації дітей до освітнього середовища та її порушення в умовах роботи у клініко-реабілітаційних закладах; методи корекційно педагогічних та реабілітаційних діагностики для вирішення різних здоров'я збережувальних і корекційно розвивальних та терапевтичних завдань; зміст, основні форми та методи терапевтичних та корекційно розвивальних, здоров'я збережувальної роботи в умовах соціалізації в реабілітаційних центрах; зміст методичних документів, користуючись визначеною типологією, враховуючи знання з анатомії та фізіології, основ медицини, педіатрії, неврології, добирати оптимальні форми організації корекційної та навчальної роботи та вміти їх застосовувати у практиці життєдіяльності дітей та формування вмінь і навичок використання здобутих знань у роботі з дітьми та в процесі власного професійного вдосконалення.

Метою викладання навчальної дисципліни «Практикум з роботи у клініко-реабілітаційних закладах» є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого в європейський та світовий науково-освітній простір фахівця, що може кваліфіковано здійснювати корекційну, реабілітаційну діяльність з різним контингентом населення, а також сприяти гармонійному розвитку особистості, формуванню життєво необхідних навичок, розвитку всіх якостей, зміцненню здоров'я, підготовці до активної трудової діяльності людини з обмеженими можливостями здоров'я. Завдання: оволодіння студентами теоретичними знаннями та формування уявлення про особливості Практикум з роботи у клініко-реабілітаційних закладах серед інших видів комплексної реабілітації,

історію розвитку засобів терапії, корекційно педагогічної реабілітації і реабілітології в цілому; засвоєння основних понять фізичної терапії та педагогіки, її мети, завдань, фаз, основ, принципів; вивчення основних реабілітаційних засобів та контингенту хворих та людей з особливими потребами, які потребують фізичної терапії та корекційно педагогічної допомоги а умовах роботи у клініко-реабілітаційних закладах.

Компетентності:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватись їх.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК8. Здатність організовувати та здійснювати психологічну реабілітацію, надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту, заходи промоції збереження здоров'я населення.

Програмні результати навчання :

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Розвиток та становлення корекційно-розвиткової психолого-педагогічної науки. Науково-теоретичні	Розглянути поняття «корекційно-розвиткові послуги». Науково-теоретичні основи корекційно-розвиткової психолого-педагогічної науки, формувати знання : предмет, цілі, завдання, принципи і методи спеціальної психології; основні категорії спеціальної психології, узагальнити основні положення	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання

	основи корекційно-розвиткової психології у клініко-реабілітаційних закладах	для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: зміст, принципи, форми і методи виховання і освіти дітей з атиповим розвитком; поняття аномального розвитку (дізонтегенеза).	для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Ерготерапія та фізична терапія у дітей з депривацією слуху в реабілітаційному закладі.	Розглянути поняття депривація слуху, формувати знання про ерготерапію, фізичну терапію у дітей з депривацією слуху, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Знати, які необхідно використовувати сучасні технології терапевтичних вправ і фізичній терапії при депривації слухової системи. Елементи застосування. Характеристика захворювань. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичної терапії. Вміти використовувати сучасні новітні технології у процесі відновних заходів пацієнтів при депривації слуху. Терапевтичні вправи при депривації слуху та дітей з ДЦП.	• Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Психологічні особливості розвивально-корекційної роботи з розумово відсталими дітьми Засобами фізичної терапії, ерготерапії у клініко-реабілітаційних закладах	Розглянути поняття психологічні особливості розвивально-корекційної роботи з розумово відсталими дітьми , формувати знання Психологічні особливості розвивально-корекційної роботи з розумово відсталими дітьми засобами фізичної терапії, ерготерапії, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Розглянути поняття особливості проведення кінезітерапії, формувати знання особливості проведення кінезітерапії, узагальнити основні положення для формування загальних та	• Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи)

		спеціальних компетентностей із таких питань: Особливості проведення фізичної реабілітації, Лікування положенням. Корекція затримок психічного і мовного розвитку. Методи сенсорної корекції. Система інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації.	
4.	Тема 4. Особливості застосування фізичної терапії, ерготерапії для дітей з комбінованими порушеннями	Розглянути поняття комбіновані порушення, формувати знання Особливості застосування фізичної терапії, ерготерапії для дітей з комбінованими порушеннями, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Розглянути поняття Особливості проведення масажу, формувати знання Особливості проведення масажу, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Масаж при з депривацією слуху та зору — ефективний спосіб корекції рухових порушень. Методику впливу підбирає лікар, враховуючи клінічні прояви. Основна відмінність від звичайного масування полягає в цілі впливу — нормалізація рефлекторних реакцій нервової системи. Масаж для дитини з депривацією слуху та зору охоплює область рук, ніг, шиї, плечового пояса, спини, обличчя і інших відділів тіла.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
5	Тема 5. Особливості дослідження нервової системи у дітей в умовах реабілітаційної установи	Розглянути поняття особливості дослідження нервової системи у дітей, формувати знання про особливості дослідження нервової системи у дітей, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання,

		<p>Коротка характеристика систем організму дітей та принципи їх обстеження.</p> <p>Характеристика функціональних та соматичних методів обстеження організму дитини.</p> <p>зіологічні особливості дітей і длітків</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
6	Тема 6. Діти з порушенням опорно-рухового апарату	<p>Розглянути поняття порушенням опорно-рухового апарату, формувати знання про порушенням опорно-рухового апарату, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: знати, які необхідно використовувати сучасні технології терапевтичних вправ і фізичній терапії пацієнтів особливості проведення кінезітерапії в схемах реабілітації дітей з дцп. Елементи застосування. Характеристика захворювань. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичної терапії. Вміти використовувати сучасні новітні технології у процесі відновних заходів пацієнтів пацієнтів .основні принципи проведення кінезітерапії при дцп. Основні форми проведення занять. Основні засоби проведення занять</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольн і запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	10
Семінарське заняття	20
Самостійна робота	12
ТЗК	30
Підсумкова контрольна робота	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	2		2			2	2			2								10
Семінарські з-тя				5				5		5		5						20
Самостійна р-та									6					6				12
ТЗК					10						10				10			30
Підсумкова контрольна робота																20		20
Всього за тиж-нь	2		2	5	10	2	2	5	6	7	10	5		6	10	20		100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Література:

1. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології): підручник / Г.Л.Апанасенко, Л.А.Попова, А.В.Магльований. – Львів, ПП – Квартл, 2011. 303 с.
2. Відновлювальні засоби працездатності у фізичній культурі і спорті: підручник / І.О.Ячнюк, О.О.Воробйю в, Л.В.Романів, Ю.Б.Ячнюк та ін. – Чернівці: Книги –ХХІ, 2009. – 432 с
3. Медична та соціальна реабілітація: Навчальний посібник / За заг. ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. –402с.
4. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: навчальний посібник / О.К. Марченко. – К.: Олімпійська література, 2006. – 196 с.
5. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник / В.М. Мухін. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К.: Олімпійська література, 2005. – 422 с
6. Соломойленко В.В., Яковенко Н.П., Петрешев І.О. та інші. Медична і соціальна реабілітація. R: ВСВ Медицина 2013.- 464с.
7. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації. - К.: Медицина, 2006-246с.
8. Баришок Тетяна, Бандуріна Катерина. Гідрокінезітерапія як засіб адаптивної фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем.// Запорожський медичинський журнал. – 2015– Т. 2, № 5. С. 190–193.
9. Ткаченко С.К. Дитячі хвороби. – К.: Вища школа, 1991. – 450 с.
10. Бабій І.М. Корекція рухової сфери глухих підлітків на заняттях з легкої атлетики / І.М. Бабій // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти

корекційної роботи у спеціальній школі: Науково-методичний збірник. – Вип. 2. – К., 2001. – С. 94-96.

11. Товстенюк Ф. Особливості психомоторики розумово відсталих молодших школярів [Електронний ресурс] / Ф.Товстенюк // PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com, 2009. – Режим доступу до журналу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pp/2009_14/R1/Tovstenyuk.pdf
12. Шинкарук А.І. Розвиток моторики і психіки: проблема активності та свободи: [монографія] / А.І.Шинкарук. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2012. – 200 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної психології
Викладач (і) Гостьові лектори	Петрик Ольга Михайлівна
Контактна інформація викладача	olha.zastavna@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». <ul style="list-style-type: none"> ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>знайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів</p>

	<p><u>освіти</u>» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів <u>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</u></p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>«Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</u></p>

Викладач

Петрик Ольга Михайлівна